



# ECHO LIPSKA

ROK XII

NR 115

LISTOPAD-GRUDZIEŃ 2004



## Wesołych Świąt



*Na zbliżające się Święta  
pragniemy złożyć wszystkim  
Mieszkańcom Lipskiej Gminy  
życzenia przeżywania Bożego Narodzenia  
w zdrowiu, radości i ciepłej rodzinnej atmosferze.*



*Kolejny zaś Rok 2005  
niech będzie czasem pokoju  
oraz realizacji osobistych zamierzeń.*



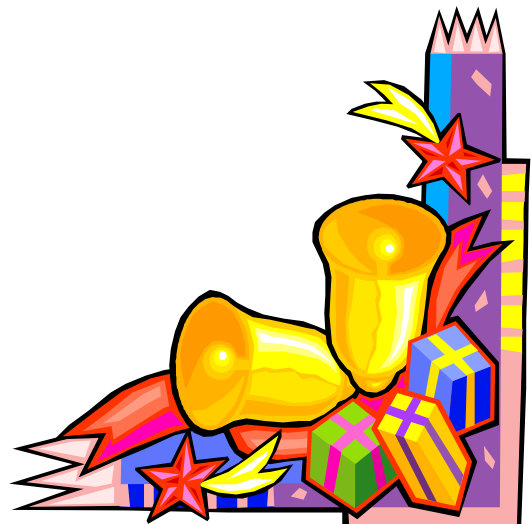
Burmistrz  
Andrzej Lićwinko  
oraz  
Przewodniczący Rady Miejskiej  
Antoni Kościuch



*Pełnych ciepła, spokoju i radości  
Świąt Bożego Narodzenia  
oraz pomyslności i sukcesów  
w Nowym 2005 Roku*

*życzy ...*

*Redakcja Echa Lipska*





## Wykorzystaliśmy wiele możliwości

Koniec roku zawsze jest okresem podsumowań i jednocześnie okresem wyciągania wniosków i snucia planów na przyszłość. W związku z tym ja również chcę podsumować mijający rok i przedstawić Państwu najważniejsze dokonania gminy w tym okresie.

Gmina nasza jest gminą o bardzo niskich dochodach własnych. Dużą część wydatków stanowią wydatki na pomoc społeczną, na dodatki mieszkaniowe oraz dofinansowanie oświaty. W tej sytuacji na inwestycje praktycznie nie zostaje nic. Jedynym sposobem na rozwój jest pozyskiwanie środków zewnętrznych. Co prawda nigdy nie jest tak dobrze, że nie mogłoby być lepiej, ale uważam, że rok miniony przyniósł pod tym względem sukces, który w przyszłości będzie trudno powtórzyć.

Był to ostatni rok funduszy przedakcesyjnych, głównie SAPARD-u, który niósł największą pulę pieniędzy. I tu gmina Lipsk wykorzystała tę szansę wzorowo, składając maksymalną dopuszczalną ilość wniosków. Było to 6 wniosków, wszystkie zostały pozytywnie zweryfikowane i zrealizowane. Oto te projekty:

1. Przebudowa drogi gminnej  
Nr 2746 B / ul. Jermakowicza do drogi wojew.  
Augustów-Granica Państwa/ na odcinku o długości  
1,26km.  
– koszt ogółem : 151.010,99 zł,  
w tym : środki SAPARD – 99.333,05 zł.
2. Przebudowa drogi gminnej Nr 2747 B / ul.  
Grodzińska do drogi wojew. Augustów - Granica  
Państwa/ na odcinku o długości 1,044 km.  
- koszt ogółem : 94.570,74 zł,  
w tym : środki SAPARD – 62.207,39 zł.
3. Budowa wodociągu wraz z przyłączami we wsiach :  
Kurianka, Kol. Lipsk, Nowy Rogożyn, Stary  
Rogożyn, Rogożynek, Dulkowszczyzna i Jaczniki  
oraz na terenie zabudowy jednorodzinnej  
mieszkaniowej przy ul. Pustej w Lipsku  
- koszt ogółem : 1.267.838,19 zł,  
w tym : środki SAPARD – 839.435,67 zł.
4. Rozbudowa kanalizacji sanitarnej w Lipsku, obejm.  
3 zadania /kanaliz. z przyłącz. przy ul. Batorego i  
Rybackiej, kanaliz. z przyłącz., kanał tłoczny i  
przepompownia przy ul. Słonecznej, Górnej,  
Saperów oraz Zamiejskiej, Miejskiej, Kasztanowej i  
Ogrodowej  
- koszt ogółem : 984.442,15 zł,  
w tym : środki SAPARD – 738.331,61 zł.
5. Budowa wodociągu wiejskiego wraz z przyłączami  
w miejscowościach: Skieblewo, Kurianka, Żabickie,  
Kol. Lipsk oraz stacji wodociągowej w Skieblewie.  
- koszt ogółem : 1.236.019,72 zł,  
w tym : środki SAPARD – 832.459,28 zł.
6. Remont bloku sportowego przy Szkole Podstawowej  
w Lipsku:  
- koszt ogółem : 165.000,00 zł,  
w tym : środki SAPARD – 72.356,55 zł.

Gmina Lipsk z udziałem środków własnych i Unijnych zmodernizowała również dwie drogi powiatowe:

1. Współfinansowanie przebudowy drogi powiatowej  
Nr 1240B Rygałówka- Dolinczany- Ponarlica
2. Współfinansowanie przebudowy drogi powiatowej  
Nr 1238B Kopczany –Dulkowszczyzna- Stary  
Rogożyn – Rogożynek

Obie te inwestycje kosztowały łącznie 1.086.422 zł  
- po połowie sfinansowane z budżetu gminy i SAPARD-u.

Jeśli mowa o dużych pieniądzach to należy podkreślić aktywny nasz udział w pozyskiwaniu pieniędzy przez Związek Komunalny „Biebrza”. W ramach tego Związku zostały złożone 2 projekty. Jeden projekt na zbiórkę odpadów w gminach augustowskich na kwotę 2.099.000 zł, został złożony do SAPARD-u i przyniósł 1.421.000 zł dotacji. Drugi projekt, obejmujący budowę systemu selektywnej zbiórki odpadów, złożony do fundacji Ekofundusz oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, otrzymał 5.800.000 zł. dotacji z obu tych funduszy łącznie. Począwszy od stycznia we wszystkich gminach Związku rusza selektywna zbiórka odpadów.

Wszystkie te inwestycje, dotyczące dróg, wodociągów, kanalizacji, gospodarki odpadami, podnoszą poziom życia mieszkańców, ale również stanowią infrastrukturę potrzebną do dalszego rozwoju gospodarczego, a w szczególności rozwoju turystyki i agroturystyki. Z rozwojem turystyki ściślej powiązany jest projekt pod nazwą „ Nasze gminy chronią mokradła : Nowy Lipsk” Wartość projektu wynosi 1.133.000 zł i obejmuje m.in. budowę infrastruktury turystycznej w Nowym Lipsku i Jałowie. Udział gminy w tym projekcie nie przekroczy 7 tysięcy zł. Pozostałe środki pochodzą z Ekofunduszu i GEF-u.

Również dla poprawy obsługi turystów projektujemy zagospodarowanie terenów w rejonie kąpieliska. Wraz z Suwalską Izbą Rolniczo-Turystyczną złożyliśmy do Euroregionu Niemen projekt na budowę małej architektury, a w przygotowaniu jest dokumentacja na m.in. boisko do siatkówki plażowej, kuchnię dla turystów i platformę widokową.

W listopadzie nasza straż ogniowa wzbogaciła się o nowy samochód ratowniczo-gaśniczy o wartości 367.545 zł. Sfinansowano go ze środków Ministerstwa Spraw Wewnętrznych – 150.000 zł, dotacji z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku – 100.000 zł. i pożyczka z tegoż funduszu 117.000zł.

Nie zapomnieliśmy też o innych możliwościach przynoszących mniejsze fundusze m.in.:

- Budowa drogi dojazdowej Stary Rogożyn – Nowy Rogożyn
- koszt ogółem: 51.779,00 zł, w tym: środki z Urzędu Marszałkowskiego Departamentu Rolnictwa Ochrony Środowiska Mienia i Geodezji – 30.000,00 zł.

- Zakup sprzętu komputerowego na nowo tworzone stanowisko pracy  
- koszt ogółem: 19.000,00 zł, w tym: środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – 16.837,00 zł.

- Adaptacja pomieszczeń kotłowni na skład drewna opałowego przy Szkole Podstawowej w Lipsku - 26.840,00 zł. - środki z Pracowni Architektury Żywej w Goniądzu.

- Remonty remiz strażackich w jednostkach  
- OSP Lipsk - 6 400,00 zł  
- OSP Bartniki – 4.700,00 zł  
środki z dotacji Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej

Takich drobniejszych sum znalazłoby się jeszcze. Nieskromnie powiem, że pozyskaliśmy bardzo dużo pieniędzy z zewnątrz. To dopinguje mnie i współpracowników do dalszych intensywnych działań, a przede wszystkim do opracowywania dokumentacji dla następnych projektów i inwestycji. I tak został złożony do Euroregionu Niemen wniosek na modernizację drogi Kopczany - Siółko. Na ukończeniu jest dokumentacja budowy wodociągów na pozostałe niezwodociągowane wsie.

Podpisaliśmy ze Starostą porozumienie na współfinansowanie budowy drogi powiatowej Jastrzębna -

Lipsk, a z Wojewódzkim Zarządem Dróg na modernizację „wietki skieblewskiej” i trzech kilometrów drogi . I na koniec rzecz najważniejsza. Po wieloletnich moich staraniach Urząd Marszałkowski przystąpił do opracowania planu zagospodarowania przestrzennego na budowę przejścia granicznego w Lipszczanach. Jest to nadzieja na przyszłość dla wielu mieszkańców gminy.

Wydaje mi się, że gmina wykorzystwała wiele możliwości pozyskania pieniędzy pozabudżetowych. Istnieje natomiast duża liczba programów dostępnych dla organizacji pozarządowych, instytucji kultury i oświaty, jak również grup wolontariuszy. Zachęcam wszystkich do aktywnego działania i brania przykładu z tych, którym już się udało i którzy już próbują zdobywać następne pieniądze. Zapewniam, że każdy ciekawy projekt znajdzie moje poparcie i pomoc w przygotowaniu.

Na koniec życzę każdemu mieszkańcowi naszej gminy, aby w te szczególne Świąteczne Dni w każdym z nas odrodziła się wzajemna miłość, szacunek, aby w naszych domach ucichły kłótnie a zagościł pokój, którym powinniśmy się dzielić każdego dnia.

A wtedy i Święta i nadchodzący Nowy Rok będą radosne i szczęśliwe, tego szczerze Wszystkim życzę.

*Burmistrz Lipska  
Andrzej Lićwinko*

## „Wstań, Polsko moja”

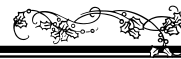


11.11.2004 r. zgodnie z tradycją szkoły i społeczności lokalnej obchodziliśmy uroczyste święto narodowe – 86-rocznicę odzyskania niepodległości przez Polskę. Świąteczny dzień rozpoczął się Mszą Świętą za Ojczyznę, następnie mieszkańcy Lipska spotkali się pod kopcem „Wolności”, na uroczystym apelu. Wśród zgromadzonych na placu obywateli naszej gminy, znaleźli się przedstawiciele władz i lokalnych zakładów pracy, uczniowie, nauczyciele i kombatanci. Uroczystość rozpoczęła się odegraniem hymnu państwowego, po czym głos zabrał Burmistrz Lipska – Andrzej Lićwinko. W kilku słowach przypomniał zebranym, jak ważnym momentem w życiu naszego narodu było odzyskanie niepodległości i jak wielkim zobowiązaniem jest dla nas, współczesnych Polaków, dbanie o to, by wysiłek i krew naszych przodków nie zostały zmarnowane, a nasz kraj, Polska, rozwijał się dla dobra wszystkich rodaków. W swoim wystąpieniu

Burmistrz podkreślił m.in., że „Istotne jest poczucie odpowiedzialności obywateli za ich wspólny los. Nadszedł czas na rewizję koncepcji patriotyzmu i skierowanie naszego zainteresowania na sprawy wewnętrzne Państwa. Korupcja, nepotyzm i arogancja aparatu państwowego podważają dzisiaj zaufanie obywateli do polityków i do Państwa - nie możemy już czekać. Czas na rozwiązania kompleksowe - brońmy naszej wolności.

Dlatego, uroczyste obchodząc dzień 11 listopada jako święto narodowe, wzbudźmy tę refleksję, nie zapominajmy o Tych, co poświęcili życie, bo marzyli o Wolnej Polsce. W imię pamięci o Nich pokażmy naszym dzieciom i naszym wnukom, że urzeczywistnimy Ich marzenia. Tylko w ten sposób spłacimy dług wdzięczności wobec naszych przodków, którzy cierpieli i przelewali krew, aby Polska była wolna.”

Po przemówieniu uczniowie Zespołu Szkół Samorządowych złożyli kwiaty pod tablicą upamiętniającą odzyskanie niepodległości. W dalszej części uroczystości, wszyscy zebrani przemaszerowali pod pomnik „Zginęli za Polskę”, gdzie delegacje zakładów pracy złożyły kwiaty i wieńce. Przemarsz młodzieży ze sztandarami i orkiestry dętej pod kierunkiem Aleksandra Ganuszki nadały całemu wydarzeniu podniosły nastrój i podkreśliły ważność historii dla teraźniejszości. Końcowym akcentem świątecznych uroczystości były występy artystyczne w kinie „Batory” - montaż w wykonaniu uczniów Zespołu Szkół Samorządowych w Lipsku – szkoła podstawowa – „Wstań Polsko moja...” przygotowany pod kierunkiem nauczycielek – Krystyny Bochenek i Teresy Sapielhy oraz prezentacja zespołu tanecznego, prowadzonego przez Halinę Baranowską.



Montaż poetycko - muzyczny pn. „Wstań, Polsko moja” obejrzała dzień wcześniej młodzież z gimnazjum i klasy IV-VI szkoły podstawowej i przyjęła go z wielkim aplauzem. Kobiety w czerni, gazeciarze i żołnierze sugestywnie przemawiali do wyobraźni, nawet tych najmłodszych. Wymowną symbolikę prezentowała dekoracja, na tle której rozgrywały się wydarzenia poprzedzające odzyskanie niepodległości.

*Teresa Sapięha  
Krystyna Bochenek*

### **W Lipsku można liczyć na policję**

W dniu 2 grudnia 2004 r., około północy, dokonano zniszczenia mienia prywatnego przy ul. Stolarskiej. Zniszczono 6 przęseł ogrodzenia betonowego oraz 10 m żywopłotu. O powyższym zdarzeniu poinformowałem Komisariat Policji w Lipsku o godz. 7<sup>10</sup> następnego dnia. Funkcjonariusz na miejsce zdarzenia przybył o godz. 7<sup>45</sup> w celu oględzin zniszczonego mienia.

W wyniku podjętych przez Komisariat Policji w Lipsku czynności ustalających, o godz. 8<sup>30</sup> ustalono trzech sprawców, którzy przyznali się do popełnienia ww. wykroczenia. Byli to trzej młodzi ludzie z Lipska, w wieku 17-20 lat.

Dziękuję funkcjonariuszom Komisariatu w Lipsku za szybkie i sprawne wykrycie sprawców. Społeczeństwo Lipska może na Was liczyć.

*Właściciel posesji*

### **NIE OPUSZCZAJ RĄK**

Nauczyliśmy się narzekać na wszystko. Na władzę, na to, że innym powodzi się lepiej, że w Polsce to taki bałagan, a na zachodzie jest porządek nawet na wsi. Pomyślmy, co by było gdyby każde słowo biadolenia, które wypowiedamy zamieniło się w szukanie możliwości uczynienia choćby małego dobra. Słowo złe może zabić, natomiast pomocne słowa mogą dać życie. Mogą stać się inspiracją do dobrego czynu. Przecież każde nasze działanie ma początek w naszych myślach. Żaden morderca nie staje się od razu mordercą, najpierw taka myśl rodzi się w jego głowie. Później albo tę myśl będzie pielęgnował i dojdzie do zbrodni, albo tę myśl odrzuci i będzie raczej szukał pozytywnych rozwiązań. Matka Teresa z Kalkuty nie od razu była Matką Teresą. Najpierw jako dziewczyna poznawała życie i w jej sercu rodziły się różne pragnienia. W rezultacie odkryła w sobie chęć pomagania najbiedniejszym, tę myśl rozwijała, zaczęła działać, a w końcu uczyniła więcej dobra, niż mogła to sobie wcześniej wyobrazić. Na tej samej zasadzie opiera się czynienie dobra i zła wokół nas. Znany filozof Tomasz z Akwinu mówił, że zło jest brakiem dobra. Zakładanie rąk i narzekanie to najlepsza pożywka do tego, aby wszystko w nas i wokół nas się waliło. Zło idzie drogą myśli, mowy, uczynku, ale i zaniedbania. Zadbajmy o to, aby dobre myśli wypełniały naszą głowę, aby nasz język nie był skłonny do wypowiedania słów, które niosłyby śmierć i nie opuszczajmy rąk w czynieniu dobra.

#### **Dobry przykład z naszego podwórka**

W Bohaterach, małej wiosce u podnóża Puszczy Augustowskiej zrodziła się myśl, aby zadbać o nasze wspólne otoczenie. Aktywność mieszkańców ze wszech miar poparł Pan Burmistrz. W piątek 12 listopada b.r. o godz. 8.00 przy przystanku autobusowym w Bohaterach czekała już grupka mężczyzn na gminne przyczepy, które wywoziły śmieci z naszych lasów. Zaangażowała się młodzież i starsi. Najstarszy uczestnik naszego sprzątnięcia miał ponad 70 lat. To co wydawało się prawie niemożliwe, stało się faktem. Praca nie była lekka, ale ileż przy tym było radości. Wywieziono cztery solidnie załadowane przyczepy. Czekając na kolejny transport grzaliśmy się przy ognisku snując różne opowieści posilając się wypiekami z ogniska. Chociaż ta praca to kropla w morzu, gdyż śmieci w lasach jest ciągle pod dostatkiem, to jednak ufamy, że inne wioski idąc za naszym przykładem uczynią podobnie i w przyszłym roku grzyby będzie można zbierać bez przeszkód w formie łózek, butelek, odbiorników radiowych i wielu innych ciekawych rzeczy.

Zbieranie śmietników to jeszcze nie wszystko. Niecałe 2 tygodnie później stanął w Bohaterach nowy przystanek autobusowy. A to wszystko za sprawą dobrych chęci, zaangażowania naszych chłopaków i pomocy władz gminy. Przystanek już się walił, aż żal było patrzeć. Zaproponowaliśmy, że włożymy naszą pracę, natomiast poprosiliśmy burmistrza o pokrycie kosztów materiału. Pan burmistrz widząc aktywność mieszkańców pochwalił ją i zgodził się. Najpierw zgłosił się Grzegorz Dadura do objęcia odpowiedzialności za zakup materiału, dowieszenie go oraz pokierowanie pracą. Zna się na tym oraz miał chęć

to zrobić, więc podjął się tego. Z pomocą mu przyszli nasi chłopcy: Tomek Eksterowicz, Darek Wilczyński i Andrzej Dadura, Leszek Doroszko. Mimo późnej jesieni pierwszego dnia pracy pogoda dopisała. Nie było mrozu i zaświeciło słońce. Następnego dnia spadł śnieg i zima zaczęła się na dobre, ale chłopcy byli twardzi i kontynuowali pracę. Trzeba było niemało wysiłku, ale było warto. To miło, że mamy nowy przystanek w Bohaterach.

„Tak mało trzeba nam i dużo tak, aby szczęśliwym być drugiemu szczęście dać...” tak śpiewała niegdyś Anna Jantar w znanej piosence. Bardzo dużo zależy od nas jak wygląda świat w nas i wokół nas.

*Dorota Haponik*

## Kabaret „Widelec”

14.XI gościliśmy w Miejsko – Gminnym Ośrodku Kultury kabaret „Widelec” z Białegostoku. Kabaret ten występował już wielokrotnie na naszej scenie i znany jest mieszkańcom naszej miejscowości choćby z występów towarzyszących zbiórce pieniężnej na rzecz Wielkiej Orkiestry w latach ubiegłych. Tym razem kabaret zaprezentował się w programie „Humor na wesoło”, w którym między innymi przedstawił parodię piosenki Ich Troje „Keine Grenzen”, piosenkę „Spodnie” będącą satyrą na styl bycia i ubioru fanów muzyki Hip-Hop, czy „Ligę mistrzów” opisującą w barwny sposób zabawy ludowe. Mamy nadzieję, że ci, którzy skorzystali z naszej propozycji obejrzenia tego programu, a było ich niestety niewiele, wyszli z imprezy zrelaksowani.

*mgok*

## Koncert w Warszawie

16 listopada 2004 r. Kapela Ze Wsi Warszawa zagrała w warszawskim Studiu Koncertowym Polskiego Radia im. Witolda Lutosławskiego, koncert promujący jej najnowszą płytę „Uprooting” (Wykorzenie). Płyta powstała w radiowym Studiu im. Agnieszki Osieckiej (Pr.III PR) w Warszawie, w maju tego roku. W nagraniu płyty towarzyszyły Kapeli – Zespół Regionalny „Lipsk” oraz Kapela Mariana Pełki. „Jak mówi Piotr Gliński (członek Kapeli) „to jeszcze bardziej awangardowa płyta, niż poprzednia”. Jej specyficznej konstrukcji towarzyszył zamysł zestawienia różnych światów muzycznych, które istnieją równolegle, ale zarazem mają na siebie ogromny wpływ, stanowią inspirację i dopełnienie każdego z nich. Jeden z przedstawicieli radomskich harmonistów (Marian Pełka i jego kapela) występuje w utworze z przedstawicielem świata hip-hopu – DJ-em, ludowe śpiewaczki z Lipska nad Biebrzą wspólnie z muzykami z Kapeli Ze Wsi Warszawa wykonują niektóre utwory (Hej, zagrajcie muzykanty...). Do realizacji nowego projektu artystycznego zostali zaproszeni kontynuatorzy wiejskich tradycji muzykowania, z którymi łączy warszawskich muzyków szczególna nić porozumienia: nauki dawnych pieśni i tradycyjnych melodii tanecznych. Dla Kapeli Ze Wsi Warszawa, jak również dla członków zespołów uczestniczących w tym przedsięwzięciu, były to nowe doświadczenia: podziwiali znakomite przygotowanie i łatwość porozumiewania się z grupą śpiewającą, zachwycili się żywiołowością i pasją grania kapeli z Radomskiego, zauważyli, jak wiele można osiągnąć wykorzystując dwa adaptory i że owe adaptory mogą stać się instrumentem, równoprawnym z innymi, w rękach sprawnego i twórczego DJ-a.” – (fragm. wstępu do programu wydanego z okazji koncertu).

**Kapela Ze Wsi Warszawa** – na świecie znana jest jako The Warsaw Village Band – powstała w 1997 r. Jest laureatem wielu nagród – w tym przyznawanych przez Polskie Radio m.in. II nagrody oraz Nagrody Publiczności w Konkursie Muzyki Folkowej Polskiego Radia „Nowa Tradycja” (1998 r.), wyróżnienia w konkursie na „Folkowy Fonogram Roku’98” za debiutancką płytę „Hop Sasa”,

której słuchacze Programu 3 Polskiego Radia przyznali tytuł najlepszego wydawnictwa folkowego w Polsce, wyróżnienie w ww. konkursie na „Folkowy Fonogram Roku 2001” za płytę pt. „Wiosna ludów”.

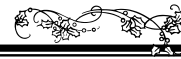


### W trakcie koncertu Kapela wystąpiła w składzie:

Maja Kleszcz – śpiew, wiolonczela  
Magdalena Sobczak – śpiew, cymbały  
Sylwia Świątkowska – śpiew, skrzypce, fidel, płočka  
Wojciech Krzak – skrzypce, lira korbowa  
Maciej Szajkowski – bęben obręczowy  
Piotr Gliński – baraban, werbel, ksylofon

### Towarzyszyli jej:

Kapela Mariana Pełki (Marian Pełka – harmonia pedałowa, Stefan Kołasiński – skrzypce, Jan Wochniak – bęben),  
Zespół Regionalny „Lipsk” (Albina Bochonko, Kazimiera Borodziuk, Anna Chyzopska, Czesława Dobko, Daniela Kalinowska, Krystyna Kulmaczewska, Wioletta Orpik, Agnieszka Roszko, Leonarda Sapieszko, Halina Stępińska, Barbara Tarasewicz, Marcin Lićwinko, Bronisław Zieziula),  
DJ FEEL – X.



Koncert Kapeli transmitowany był na żywo w Programie 2 Polskiego Radia.

Jak napisano po koncercie – „Całość tworzyła niezły miks, ale koncert – tak jak nowa płyta KAPELI – był doskonały!”

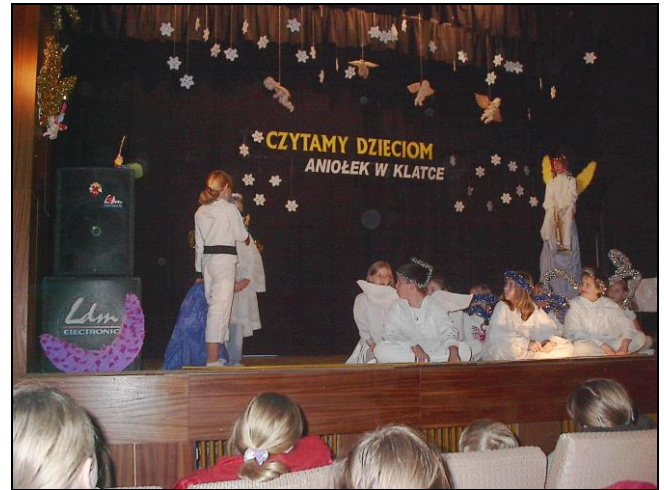
*PS. Dla członków Zespołu Regionalnego „Lipsk” było to niesamowite, nowe doświadczenie. Najpierw zaskoczyła nas sama propozycja towarzyszenia kapeli przy niektórych pieśniach. Nie sądziliśmy, że ta znana nie tylko w Polsce grupa, zechce zaprosić do wspólnego śpiewu ludowe śpiewaczki z prowincji, tym bardziej, że nasza maniera wykonawcza jest zupełnie inna od tej, którą*

*zapropoowała nam kapela. Następne przeżycie związane było z samym procesem nagrywania płyty w Warszawie (maj tego roku). Już wówczas mogliśmy się przekonać, jak inne brzmienie naszych pieśni ma do zaproponowania słuchaczom, Kapela Ze Wsi Warszawa. Największe emocje towarzyszyły jednak koncertowi w stolicy. Wprawdzie przygotowaliśmy się do tego występu dosyć starannie, ale wizja występu na żywo i to w dodatku emitowanego bezpośrednio przez Polskie Radio, była obarczona dużym stresem. Tym bardziej, że czym innym jest śpiew bez akompaniamentu na próbach w Lipsku, a czym innym z towarzyszeniem kapeli na renomowanej scenie w Warszawie. Biorąc pod uwagę fakt, że przed koncertem udało nam się prześpiewać tylko po razie zaplanowane do występu utwory, to jednak udało nam się przebrnąć przez tę próbę dosyć łagodnie. Po koncercie spotkaliśmy się z wieloma pochwałami i wyrazami uznania dla naszej prezentacji, chociażby ze strony p. Anny Szewczuk z Ludowego Centrum Kultury, która uczestniczyła w nagraniu naszej płyty i p. Anna Kuligowska-Korzeniowska – teatrolog z AK. Teatr. w W-wie, która była naszym gościem w Lipsku w trakcie obchodzonego przez nas Jubileuszu. Pojawiły się też słowa krytyki, że ten sposób śpiewania tradycyjnej muzyki ludowej jest profanacją. Być może, nam się jednak wydaje, że może być to również jedyna szansa, by te stare pieśni przetrwały i były mile w odbiorze dla współczesnego słuchacza.*

(tara)

## Aniołowie są wśród nas

W niedzielę, 21 listopada br. ponownie spotkaliśmy się z najmłodszymi mieszkańcami naszej gminy podczas, tradycyjnego już, „Czytania dzieciom”. Tym razem na warsztat wzięliśmy „Aniołka w klatce”, bajkę ks. Malińskiego ze zbioru pt. „O aniołkach, diabełkach, ludziach i automatach”. Bohaterami tego czytania byli pracownicy Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury - czyli my. Tak anielsko nie było u nas jeszcze chyba nigdy. Na ścianach wisiały anioły - efekt konkursu plastycznego ogłoszonego w Zespole Szkół Samorządowych w Lipsku - a z głośników sączyły się piosenki Magdy Anioł oraz zespołów „Dzieci z Brodą” i „Deus Meus”. Aniołom poświęcony był także kiermasz, z którego dochód, podobnie jak w zeszłym roku, zostanie przeznaczony na wakacje dla dzieci z naszej gminy.



Po wysłuchaniu bajki w naszym wykonaniu, dzieciaki mogły również obejrzeć przedstawienie pt. „Co poeci mówią o aniołach?”. Jego scenariusz powstał na podstawie twórczości ks. Jana Twardowskiego. A wszystko to za sprawą Agnieszki Boruch - dobrego ducha imprezy i Wyspowiczów, którzy bardzo zaangażowali się w organizację letniego wypoczynku.

Grudniowe „Czytanie dzieciom” (12.12.04) poświęcone było „Czerwonemu kapturkowi”. Czytali pracownicy Zespołu Szkół Samorządowych w Lipsku: Lech Łępicki, Maria Bieciuk i Krystyna Żabicka. Talentu pedagogicznego „gwiazd” imprezy nie dało się nie zauważyć. Kontakt z maluchami został nawiązany błyskawicznie, zwłaszcza, że pomagał w tym kosz wypełniony słodyczami. Rozmowa była długa i naprawdę interesująca.



Później na scenę wkroczył kot w butach w towarzystwie dzieci z klasy IV c SP w Lipsku. Widownia bardzo uważnie śledziła jego przygody.



Dzieci występujące w przedstawieniu przygotowała Beata Tomaszewska, nauczycielka języka polskiego. Przy okazji tej imprezy Wypowicze ponownie zorganizowali kiermasz - tym razem świąteczny. Został on wzbogacony o prace uczestników kursu słomiarskiego, który odbywał się w ośrodku kultury pod koniec listopada. Publiczność mogła również obejrzeć wystawę prac Danuty Walijewskiej, hafciarki z Trzechrzeczek. Wystawa zostanie w M-GOK do 10 stycznia 2005 r., tak więc wszystkich zainteresowanych serdecznie zapraszamy.



Akcja „Czytamy dzieciom” zawsze ożywia najmłodszą część naszej społeczności, tzn. dzieci. Cieszymy się, że coraz więcej osób, w tym również dorosłych, zasiada na widowni. Zatem... do zobaczenia następnym razem.

*Redakcja*

## CUDZE CHWALICIE, SWEGO NIE ZNACIE

Występy Filharmonii lub aktorów teatru przyciągają, kuszą i uczą tego, co mądre, niebanalne. Ale czyż trzeba daleko sięgać? Całkiem udanym przedsięwzięciem była ostatnio wymiana młodzieży ze Szkoły Podstawowej w Lipsku i Dąbrowie Biał. Dnia 22.11.2004 r. uczniowie ze Szkoły Podstawowej w Dąbrowie Białostockiej zaprezentowali się gościnnie w naszej szkole z występem „Góralskie posiadły”. Przybliżyli nam kulturę, obyczaje ludzi z

Podhala. Piękne stroje przyciągały wzrok, a melodie góralskie lekko wpadały w ucho.

Tydzień później dzieci z kółka teatralnego „Teatralka” ze Szkoły Podstawowej w Lipsku pod kierunkiem Bożeny – Haliny Muchy wystąpiły w Szkole Podstawowej w Dąbrowie w bajce ekologicznej pt. „Kocie królestwo”.

Mamy nadzieję, że tak świetnie rozpoczęta współpraca zaowocuje niejednym publicznym pokazem.

*Teresa Sapieha  
Krystyna Bochenek*



# BIULETYN T P L LIPSK N/BIEBRZA

ROK WYD. XXII

NR. 346

listopad-grudzień 2004



## *Radosnych Świąt Bożego Narodzenia*

*Niech się spełnią świąteczne życzenia,*

*te łatwe i trudne do spełnienia.*

*Niech się spełnią te duże i te małe,*

*te mówione głośno lub wcale.*

*Niech się spełnią te wszystkie*

*krok po kroku,*

*tego życzy w Nowym Roku*

*wszystkim Członkom, Sympatykom*

*i Mieszkańcom Lipska*

*Zarząd*

*Towarzystwa Przyjaciół Lipska*



Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Lipsku

składa serdeczne podziękowanie

**prof. Janowi Skokowskiemu**

– Prezesowi Gdańskiego Koła

Towarzystwa Przyjaciół Lipska

za przekazane książki.

Jest to dla nas cenny dar. Wzbogacą one

nasz księgozbiór i będą przez wiele lat

służyły czytelnikom.

Część z nich wzbogaci również biblioteki

na Białorusi.

Za tak hojny dar jeszcze raz bardzo,

bardzo dziękujemy!!!

\*\*\*\*\*

Jednocześnie bardzo dziękujemy

**panu Józefowi Boguszewskiemu**

za przewiezenie wyżej wymienionych książek

z Gdańska do naszej biblioteki.

Jest to wyraz bezinteresownego działania

na rzecz naszych czytelników.

Serdecznie dziękujemy!!!

\*\*\*\*\*

W dniu 21 grudnia 2004 r. odszedł od nas kolega

**Marian Jermakowicz**

Wielce zasłużony działacz i społecznik Lipska.

Był kontynuatorem pracy społecznej swego Ojca.

Pozostanie w naszej pamięci.

Wyrazy głębokiego współczucia składamy

**Żonie i całej Jego rodzinie**

Samorząd Lipska

Zarząd TPL

Zespół Regionalny „Lipsk”

BIULETYN TOWARZYSTWA PRZYJACIÓŁ LIPSKA

Redaguje zespół w składzie: Barbara Tarasewicz, Romualda Prolejo, Cezary Gładczuk,

Nasz adres: Biuletyn TPL, 16-315 Lipsk n/Biebrza, ul. Rynek 23, tel.:(0-87) 642 35 86.

G.P.II-441/351/82



**UCHWAŁA NR XVIII/132/04  
RADY MIEJSKIEJ W LIPSKU**

7 grudnia 2004 r.

**w sprawie ustalenia stawek podatku od nieruchomości.**

§ 1. Określa się następujące stawki podatku od nieruchomości obowiązujące na terenie gminy:

- 1) od gruntów:
  - a) związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, bez względu na sposób zakwalifikowania w ewidencji gruntów i budynków – 0,66 zł od 1 m<sup>2</sup> powierzchni,
  - b) pod jeziorami, zajętych na zbiorniki wodne retencyjne lub elektrowni wodnych – 3,52 zł od 1 ha powierzchni,
  - c) pozostałych, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizację pożytku publicznego – 0,25 zł od 1 m<sup>2</sup> powierzchni;
- 2) od budynków lub ich części:
  - a) mieszkalnych – 0,54 zł od 1 m<sup>2</sup> powierzchni użytkowej,
  - b) związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz od budynków mieszkalnych lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej – 14,00 zł od 1 m<sup>2</sup> powierzchni użytkowej,
  - c) zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym – 8,37 zł od 1 m<sup>2</sup> powierzchni użytkowej,
  - d) zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych -3,61 zł od 1 m<sup>2</sup> powierzchni użytkowej,
  - e) pozostałych, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizację pożytku publicznego – 4,50 zł od 1 m<sup>2</sup> powierzchni użytkowej;
- 3) od budowli – 2 % ich wartości określonej na podstawie art. 4 ust.1 pkt 3 i ust. 3-7.

§ 2. Traci moc uchwała Nr IX/75/03 Rady Miejskiej w Lipsku z dnia 12 grudnia 2003 r. w sprawie ustalenia stawek podatku od nieruchomości.

**UCHWAŁA NR XVIII/133/04  
RADY MIEJSKIEJ W LIPSKU**

z dnia 7 grudnia 2004 r.

**w sprawie podatku od posiadania psów.**

§ 1. Ustala się stawkę podatku od posiadania psów w wysokości 30 zł od jednego psa rocznie.

§ 2. 1. Podatek jest płatny jedorazowo bez wezwania do 15 marca każdego roku na rachunek bankowy Urzędu Miejskiego w Lipsku.

2. Jeżeli obowiązek podatkowy powstał po dniu 1 marca, podatek jest płatny w terminie 14 dni od dnia powstania obowiązku podatkowego.

§ 3. 1. Obowiązek podatkowy powstaje od pierwszego dnia miesiąca następującego

po miesiącu, w którym zaistniały okoliczności uzasadniające powstanie obowiązku.

2. Obowiązek podatkowy wygasa ostatniego dnia miesiąca, w którym przestały istnieć okoliczności uzasadniające ten obowiązek.

3. Jeżeli obowiązek podatkowy powstał lub wygasł w ciągu roku podatkowego, wysokość podatku określona w § 1 jest ustalona proporcjonalnie do liczby miesięcy istnienia tego obowiązku.

§ 4. Traci moc uchwała Nr II/9/02 Rady Miejskiej w Lipsku z dnia 12 grudnia 2002 r. w sprawie podatku od posiadania psów.

**UCHWAŁA NR /134/04  
RADY MIEJSKIEJ W LIPSKU**

z dnia 7 grudnia 2004 r.

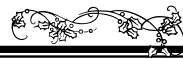
**w sprawie zmiany uchwały dotyczącej szczegółowych zasad utrzymania czystości i porządku w gminie.**

§ 1. W uchwale Nr XXXIII/210/98 Rady Miejskiej w Lipsku z dnia 10 czerwca 1998 r.

w sprawie szczegółowych zasad utrzymania czystości i porządku w gminie, ogłoszonej w Dzienniku Urzędowym Województwa Suwalskiego Nr 39 poz.207 z dnia 03.07.1998 r., wprowadza się następujące zmiany:

1) § 8. otrzymuje następujące brzmienie:

- „§8. 1. „Odpady są zbierane w sposób selektywny, umożliwiający odzysk surowców wtórnych i innych części odpadów, nadających się do gospodarczego wykorzystania, według asortymentu rodzajowego w specjalnych pojemnikach lub workach.
2. Sелеktywna zbiórka odpadów prowadzona jest u źródła, tj. u wytwórcy odpadów w miejscu ich powstawania.
3. Sелеktywna zbiórka odpadów odbywa się poprzez umieszczanie wyselekcjonowanych odpadów w pojemnikach lub workach z tworzywa sztucznych.
4. Odpady w postaci baterii, akumulatorów, zużytych źródeł światła zbierane są oddzielnie od innych rodzajów odpadów w punktach ich zbiórki do pojemników przeznaczonych na te odpady.
5. Wyselekcjonowane odpady oraz odpady, z których wysegregowano odpady nadające się do odzysku, przekazywane są do wyznaczonych miejsc, instalacji lub urządzeń, w których mogą być poddane odzyskowi lub unieszkodliwione.
6. Komunalne odpady organiczne mogą być zagospodarowywane przez wytwórcę odpadów na własne potrzeby.
7. Odpady z grupy odpadów niebezpiecznych, jak np.: opakowania po środkach ochrony roślin, zużyte leki, opakowania po farbach, lakierach, rozpuszczalnikach, podlegają obowiązkowemu oddzielnemu gromadzeniu, odbiorowi i unieszkodliwianiu według zasad i wymogów określonych odrębnymi przepisami.



8. Odpady nie wywiezione lub nie przyjęte na składowisko muszą być niezwłocznie usunięte przez ich posiadacza w sposób zabezpieczający środowisko, zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz w uzgodnieniu z odpowiednim organem gminy.”
- 2) § 10. otrzymuje następujące brzmienie:  
„§ 10. System usuwania zmieszanych odpadów komunalnych i selektywnie gromadzonych odpadów surowcowych na terenie miasta/gminy Lipsk ma charakter odbioru bezpośredniego opartego na systemie pojemników 1100 i 110 litrowych oraz na systemie worków foliowych.”
- 3) § 11. otrzymuje następujące brzmienie:  
„§ 11. 1. System zbiórki odpadów zmieszanych kierowanych bezpośrednio na składowisko polega na:  
1) w domach zabudowy wielorodzinnej zwartej (osiedla) – zbiórce zmieszanych odpadów w pojemnikach 1100 litrowych;  
2) w rejonach zabudowy niskiej (jednorodzinnej) – zbiórce odpadów zmieszanych w pojemnikach 110-litrowych, będących na wyposażeniu każdego gospodarstwa domowego;  
3) na terenach otwartych gmin (zabudowa rozproszona) – zbiórce odpadów zmieszanych gromadzonych w pojemnikach 110 litrowych, będących na wyposażeniu każdego gospodarstwa domowego.  
2. Właściciele nieruchomości umożliwiają rekomendowanym przez Gminę jednostkom organizacyjnym lub osobom fizycznym nieodpłatne ustawienie na nieruchomości zbiorników do selektywnej zbiórki odpadów użytecznych.”
- 4) § 14. otrzymuje następujące brzmienie:  
„§ 14. Częstotliwość odbioru i sposób pozbywania się odbieranych odpadów komunalnych lub nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego określa się następująco:  
1) wywóz odpadów komunalnych z pojemników powinien się odbywać nie rzadziej niż raz na dwa tygodnie i powinien być dostosowany do harmonogramu ustalonego z jednostką wywozową;  
2) nieczystości ciekłe powinny być usuwane z nieruchomości z częstotliwością zapobiegającą przepelnianiu zbiornika bezodpływowego i wypływowi tych nieczystości do ziemi lub wód gruntowych”.
- 5) § 17. otrzymuje następujące brzmienie:  
„§ 17. System zbiórki odpadów surowcowych i bioodpadów kierowanych do zakładów odzysku polega na:
- 1) w rejonach zabudowy wielorodzinnej zwartej (osiedla) - zbiórce odpadów surowcowych w pojemnikach 1100 litrowych zlokalizowanych w pobliżu pojemników na odpady zmieszane:
- a) jeden pojemnik na określone odpady surowcowe przeznaczony będzie dla 150-200 mieszkańców,  
b) zbiórką objęte zostaną: makulatura, szkło i tworzywa sztuczne,  
c) zbiórka odpadów organicznych odbywać się będzie poprzez sieć pojemników specjalistycznych (biotainer) o pojemności 240 l. zlokalizowanych obok pojemników na zmieszane odpady balastowe i pojemników na odpady surowcowe z przeznaczeniem 1 pojemnik na 50 mieszkańców;
- 2) w rejonach zabudowy jednorodzinnej - zbiórce surowców do worków foliowych będących na wyposażeniu każdego gospodarstwa domowego:
- a) zbiórką objęte zostaną: makulatura, szkło i tworzywa sztuczne,  
b) zakłada się, że na jednego mieszkańca przypadać będzie 1 worek foliowy o pojemności 100 l. na szkło, 1 worek na makulaturę i 3 worki na tworzywa sztuczne w ciągu roku,  
c) zbiórka odpadów organicznych odbywać się będzie poprzez sieć pojemników specjalistycznych (biotainer) o pojemności 140 l. zlokalizowanych w każdym gospodarstwie domowym;
- 3) w rejonach otwartych gmin (zabudowa rozproszona) – zbiórce odpadów surowcowych do worków foliowych, będących na wyposażeniu każdego gospodarstwa domowego:
- a) zbiórką objęte zostanie szkło i tworzywa sztuczne,  
b) zakłada się, że na jednego mieszkańca przypadać będzie 1 worek 100 l. na szkło i 3 worki na tworzywa sztuczne w ciągu roku,  
c) odpady niebezpieczne będą gromadzone w punktach gromadzenia odpadów niebezpiecznych (PGON). Ponadto zorganizowane zostaną Punkty Odbioru Odpadów Niebezpiecznych w aptekach, sklepach elektrotechnicznych, stacjach benzynowych, Każdy PGON winien być wyposażony w: kontener zamknięty na odpady niebezpieczne przestrzenne (np. KE-7 na opakowania po pestycydach) oraz pojemnik do gromadzenia lamp i baterii (np. PS-450);
- 4) złom metali oraz odpady wielkogabarytowe, np. zużyte sprzęty gospodarstwa domowego zbierane będą w trakcie ogłaszanych akcji zbiórki.”

## INAUGURACJA III LIGI MĘŻCZYZN W PIŁCE SIATKOWEJ

Dn. 7 XI 2004 rozegrano w Lipsku inauguracyjny mecz w piłce siatkowej pomiędzy **LKS Lipsk** a **Remexem Wasilków**. Wynik meczu 1:3 dla Remexu w poszczególnych setach 23 : 25, 21 : 25, 25 : 23, 23 : 25. Jak z tego widać, wynik do końca był niepewny, a emocji nie brakowało. O zwycięstwie Remexu zadecydowało doświadczenie wszystkich zawodników drużyny gości. O porażce LKS zadecydowały błędy naszych zawodników w przyjęciu zagrywki, niekończone ataki i błędy serwisowe. Jest faktem, że gracze „Biebrzy” spotykają się obecnie na treningach raz w tygodniu, gdyż trzy osoby studiują w Białymstoku inny zawodnik LKS studiuje w Gdańsku. Drugim tematem jest opuszczenie zespołu przez dwóch zawodników, którzy zostali wypożyczeni do innych klubów ze względu na podjęcie nauki w innych miastach. Definitywnie pożegnał się z LKS najlepszy rozgrywacz III ligi *Stanisław Lisowski*, zakończył karierę *Rafał Burzyński*, odszedł *Tomek Sobolewski*. W drużynie Slepsk Augustów występują również zawodnicy, którzy byli liderami

Biebrzy w dwóch poprzednich sezonach, tj. *Szymon Wróblewski*, *Roman Roszkowski*. Nie gra również *Miezio*. Już to zestawienie nazwisk mówi o tym w jak trudnej sytuacji kadrowej jest LKS. Należy podziwiać chłopców, którzy podjęli trud treningów i walczą do upadłego w meczach towarzyskich, turniejach a obecnie w III lidze.

Na dzisiaj w klubie występują tylko zawodnicy z Lipska, bez armii zaciężnej, jak to niedawno bywało i należy im stworzyć wszelkie warunki do rozwoju kariery i dalszego promowania naszego miasta, bez względu na zajmowaną pozycję w tabeli. Spotkanie sędziowali: *Szczuka Konstanty*, *Różycki Edgar* oraz *Świdrowicz Beata*.

W drużynie Lipska wystąpili *Biehunik Wojciech* kpt., *Bugieda Marcin*, *Grabowiecki Przemek* libero, *Sztukowski Łukasz*, *Mazur Wojciech*, *Krzysztof Krysiuk*, *Rafał Suszyński*, *Piotr Wasilewski*. Najlepszym zawodnikiem Lipska był *Piotr Wasilewski*. Skład drużyny gości: *Ambrożej Zbigniew* kpt., *Sokołski Piotr*, *Aronowicz Adam*, *Prokopowicz Dariusz*, *Stonyk Patrycjusz*, *Szeligowski Krzysztof*, *Rafalko Zbigniew*.

Jan Zakarzecki

## WIECZÓR WRÓŻB I ANDRZEJKOWYCH ZAKŁĘĆ

Pod takim hasłem zorganizowałam z udziałem rodziców spotkanie andrzejkowe, które odbyło się w naszym przedszkolu 25 XI 2004 r. Wcześniej wspólnie z dziećmi udekorowaliśmy salę. Na firance, ozdobionej kluczami i duszkami z papieru, zawiesiliśmy napisy: *Andrzejki* i przysłowia andrzejkowe. Sala była też udekorowana papierowymi księżycami i gwiazdkami zawieszonymi na nitkach. Na drzwiach widniał napis: *Wieczór wróżb i andrzejkowych zaklęć*. Na stolikach zapaliłam świece, aby dodać nastroju temu spotkaniu.

Kiedy przybyli rodzice, każdy wybierał duszka z papieru, wpisywał na nim swoje imię i przyklejał do ubrania. Zaszczycili nas też swoją obecnością: Dyrektor Zespołu Szkół Samorządowych w Lipsku pan Lech Łepicki i pani wicedyrektor Maria Bieciuk.



Następnie wszyscy powitaliśmy się w kręgu – ściskając po kolei za ręce - na moje słowa: „puszczam iskrę w krąg – niech wróci do mych rąk”.

Powiedziałam też kilka zdań o zwyczajach *Andrzejkowych*. Wigilia świętego *Andrzeja* - 29 listopada, to tradycyjny wieczór wróżb. Dziewczęta usiłowały w tym dniu się dowiedzieć o swoim przyszłym losie. Zgodnie ze starymi wierzeniami, w tym okresie przybywają na ziemię duchy z zaświatów. Istnieje wtedy możliwość zapytania ich za pośrednictwem wróżb, o najbliższą przyszłość. Święty *Andrzej* miał pomóc dziewczętom w odkrywaniu przyszłości, chłopcy gromadzili się na podobne wróżby w wigilię świętej *Katarzyny*, czyli 24 listopada. Jednak „katarzynki” były mniej atrakcyjne i z czasem uległy zapomnieniu. Obecnie oba obrzędy zostały połączone i są obchodzone jako „andrzejki”.

Często myśliły, co nas w życiu spotka. Planujemy, marzymy... *Andrzejki* to doskonała okazja do poznania naszych ludowych zwyczajów i swojej przyszłości. Może spełnią się nasze marzenia?

Rozpoczęła się zabawa, na którą złożyły się wróżby i tańce z rodzicami.

Rodzice i dzieci wróżyli z monet – każdy myślał jakieś marzenie, podchodził do miski z wodą i wrzucał monetę. Jeśli moneta wpadła – oznaczało to spełnienie wróżby.

Następną wróżbą były „*Magiczne liczby*”. Uczestnicy losowali po jednej karteczce z wybraną cyfrą od 1 do 7. Po wylosowaniu odczytałam, co „mówią” magiczne liczby:

1. twoje ulubione kolory to: żółty, złoty i pomarańczowy. Szczęśliwy kamień to bursztyn, jesteś osobą upartą i wytrwałą w dążeniu do celu.
2. ulubiony kolor - odcienie zieleni, pomyślność przynosi ci perła, jesteś osobą łagodną i wrażliwą, ale wytrzymałą. Masz zdolności plastyczne. Gwiazdy mówią, że będziesz mieć udane wakacje.

3. ulubione kolory to: błękit i szary, szczęśliwy kamień-szafir. Jesteś osobą godną zaufania i potrafisz być wiernym przyjacielem. Czeka cię wspaniała podróż.
4. ulubione kolory - czarny i czerwony, kamień- rubin. Można powierzyć ci swoje tajemnice. Będziesz miał pracowity rok.
5. ulubione kolory - biały i różowy, szczęśliwy kamień-diamant. Dobrze oceniasz ludzi. Poznasz prawdziwego przyjaciela.
6. ulubione kolory - niebieski i fioletowy, kamień to turkus. Jesteś towarzyski, musisz dbać o zdrowie, bo zachorujesz.
7. ulubione kolory - szary i brązowy, szczęście przyniesie ci agat. Uwielbiasz spacerować w górach, pójdziesz na przyjęcie urodzinowe.

Kolejną wróżbą – było wróżenie z butów. Dziewczynki, a potem chłopcy zdejmowali po jednym buciku i układali po kolei w kierunku drzwi. Rząd butów posuwał się ku drzwiom tak długo, aż jeden przekroczył próg. Właściciele butów, które się spotkały, tworzą parę. Dawniej wierzono, że osoba, której but pierwszy przekroczy próg – najszybciej wyjdzie za mąż lub się ożeni.

Przy wróżbie „Losowanie kolorów” – rodzice i dzieci losowali kartki w jednym z sześciu kolorów. Przeczytałam o przestrożach na przyszłość, które wskazują dany kolor.

Czerwony - jesz za dużo słodczy, musisz je ograniczać, bo będziesz musiał często chodzić do dentysty.

Zielony - bądź ostrożny w drodze do przedszkola, pracy. Patrz uważnie pod nogi i rozglądaj się na przejściu przez ulicę.

Żółty - dbaj o swoje zdrowie, ciepło się ubieraj.

Niebieski - dbaj o swoje rzeczy, bo możesz coś zgubić.

Biały- pijesz za mało mleka, jedz więcej nabiału, a nie tylko chrupki i wafelki.

Czarny- unikaj nieporozumień, a wszystko wokół ciebie będzie kolorowe.

Następnie dzieci wróżyły „Kim będą” – losowały z worka różne przedmioty, żeby dowiedzieć się, kim będą w przyszłości. Np. nożyczki – fryzjer, pędzel – malarz, samochód – kierowca.

Przy wróżbie „Owocowy stół” uczestnicy wybierali kartki z dowolnym owocem. Następnie wyjaśniłam im znaczenie danego owocu:

banan - jesteś nieśmiały, niepewny własnych możliwości, rzadko podejmujesz inicjatywę w działaniu, dobrze liczysz, co wiąże się z twoją dużą inteligencją,

pomarańcza - drzemie w tobie wewnętrzna energia, umiesz powiedzieć przepraszam, za co jesteś ceniony,

jabłko - lubisz czystość i porządek, masz duże grono kolegów,

gruszka - działasz szybko i dokładnie, masz ciekawe pomysły i mówisz o nich głośno,

winogrona - idziesz pewnie przez życie, jesteś odważny, dobrze wykonujesz swoją pracę.

Wróżyliśmy też z papierowych serc – dziewczynki przekłuwały szpileczką serce z imionami chłopców. Odczytywałam imiona, a potem chłopcy przekłuwali serce z imionami dziewczynek. Dzieci poznawały imię swojej przyszłej koleżanki, kolegi.

W dalszej kolejności „Wirująca butelka”, którą wprawialiśmy w ruch wskazywała nam kartki z wróżbami które odczytywaliśmy np. czeka cię niespodzianka, jak sobie pościelisz tak się wyśpisz.



Kolejną była – wróżba z talerzami, pod którymi ukryłam: pióro, ziarenko pieprzu, muszelkę, kamyk, cukierek. Przedmioty te miały tajemniczą moc. Każdy wskazywał jeden z talerzy. Objaśniałam, co oznacza rzecz ukryta pod nim:

pióro - życie lekkie i przyjemne

ziarenko pieprzu - życie z przygodami

muszelka - życie w innym kraju

kamyk - życie pracowite

cukierek - wesołe, słodkie życie

W „cukierkowej wróżbie” wzięły udział dzieci. Losowały po jednym cukierku. Ukryte w nich były kartki z nazwami prezentów, które powinny otrzymać. Rodzice pomogli im w ich odczytaniu.

Na końcu wróżyliśmy z „Gałązek wiśni”. Dzieci otrzymały po jednej gałązce wiśni ze swoim imieniem i wstawiły je do wazonu. Czyja gałązka zakwitnie do Bożego Narodzenia – tego czeka szczęście.

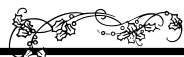
Żeby wróżby się spełniły poprosiliśmy o to duszki słowami: Hokus - pokus, mary – dary, niech się spełnią andrzejkowe czary. Wróżby przeplataliśmy tańcami z rodzicami i gośćmi – przy muzyce z magnetofonu.

Następnie pożegnaliśmy się w kręgu puszczać iskierkę i dziękując za wspólną zabawę.

Na zakończenie spotkania wszyscy usiedli do stołów, na których czekał słodki poczęstunek przygotowany przez rodziców. Dzieliśmy się wrażeniami z andrzejkowej zabawy.

Myślę, że zarówno rodzice, nasi goście jak, i dzieci dobrze się bawili.

Nauczycielka przedszkola  
Anna Ewa Gładczuk



## Szkolny Dzień Przeciw Przemocy

Zatroskani o przyszłość naszych dzieci z niepokojem patrzymy na otaczającą nas rzeczywistość. Bójki, wyzwiska, wymuszenia... skąd bierze się agresja? Jakie są jej przyczyny? Co zrobić, aby powstrzymać falę przemocy?

W Szkole Podstawowej w Lipsku po raz pierwszy 24 XI obchodzony był Dzień Przeciw Przemocy. Organizacją i przebiegiem obchodów tej akcji zajęły się p. B. Krzywicka i p. B. Szczepanik. Celem jej było zapoznanie uczniów z przyczynami powstawania agresji oraz nakłanianie dzieci do właściwych zachowań, a także budzenie szacunku wobec innych osób.

Akcja miała charakter informacyjno-propagandowy. Uczniowie otrzymując do ręki ulotkę, mogli sami przeczytać, jakie są przejawy zachowań agresywnych. Pomysłodawczynią akcji zajęły się wywieszeniem szeregu haseł na szkolnych korytarzach, rozstawieniem znaków „stop przemocy” oraz rozdawaniem mandatów karnych za niewłaściwe zachowanie i wesołych „buziaczków” za prawidłową postawę.

Jakie będą efekty tej akcji trudno powiedzieć, niemniej problem, jaki istnieje wśród dzieci i młodzieży został zasygnalizowany.

Spróbujmy wspólnie zrobić kolejny krok w tym kierunku, aby przerwać falę przemocy.

Bądźmy wszyscy świadomi tego, że przemoc rodzi przemoc.

*B. Krzywicka*

*B. Szczepanik*

## Halo! Halo! Tu Mały Samorząd Uczniowski!

Już działa! Całkiem nowy i świeży. Spośród 10 kandydatów do zarządu Małego Samorządu Uczniowskiego najwięcej głosów otrzymali:

Paulina Bartoszewicz z klasy III a,  
Katarzyna Matuszewska z klasy III a,  
Emil Kieczeń z klasy III b,  
Katarzyna Olszewska z klasy III b.

I to właśnie oni będą reprezentować interesy uczniów z klas I-III w bieżącym roku szkolnym. Gratulujemy! Opiekunkami MSU zostały p. Grażyna Leszkowicz i p. Krystyna Danilczyk. Życzymy owocnej pracy!

Mały Samorząd działa aktywnie i z wielkim zaangażowaniem. Ma już na swoim koncie kilka sprawnie i efektywnie przeprowadzonych akcji. Największa z nich to „GORA GROSZA”. To ogólnopolska akcja zbierania monet groszowych o nominałach od 1 gr do 50 gr. „Pieniądze zebrane w GÓRZE GROSZA pomogą wyposażyć nowe rodzinne domy dziecka oraz zorganizować obozy terapeutyczne”. Kwota, jaką zebrano wśród uczniów i nauczycieli Szkoły Podstawowej, wynosiła 106zł 76gr +1.36 €. Z czego na jednego ucznia przypada 0.46gr.

W związku z obchodami Ogólnoświatowego Dnia Bez Papierosa, który przypada na 20 listopada, uczniowie

wykonali plakaty antynikotynowe i wywiesili je na korytarzu. Miały one na celu uświadomienie młodzieży jak bardzo papieros niszczy organizm człowieka.

6 grudnia MSU dzielnie pomógł zapracowanemu w tym okresie Św. Mikołajowi, rozdając dzieciom prezenty. Wszystkie dzieci były szczęśliwe z otrzymanych prezentów. I nie wielkość czy cena prezentu była tu ważna, ale miły gest. Nauczycielom radość sprawiły starannie wykonane przez uczniów pocztówki.

Oprócz tych wspaniale zorganizowanych przedsięwzięć przedstawiciele MSU wraz z opiekunkami pamiętali o aktualizacji gazetki ściennej na korytarzu, o wykonaniu oryginalnych kart z życzeniami pracownikom szkoły z okazji ich październikowego święta i święta Bożego Narodzenia.

To jeszcze nie koniec. O działalności MSU usłyszycie wkrótce.

*Beata Krzywicka*

## Szansa dla młodych

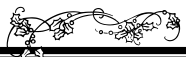
Stowarzyszenie Inicjatyw Społeczno-Gospodarczych w Augustowie było organizatorem bezpłatnego szkolenia dla młodzieży, dotyczącego Europejskiego Programu „Młodzież”. Szkolenie odbyło się w dniu 14 grudnia w Miejsko – Gminnym Ośrodku Kultury w Lipsku, pod kierunkiem Agnieszki Ignatowicz z Fundacji Rozwoju Przedsiębiorczości w Suwałkach, która zapoznała zebranych z możliwościami pozyskiwania funduszy na projekty dotyczące młodzieży z ww. programu. Uczestnikami szkolenia była młodzież z klas III gimnazjum Zespołu Szkół Samorządowych oraz bezrobotni.

## OCHRONA PRZYRODY W DOLINIE BIEBRZY

Stowarzyszenie Pracownia Architektury Żywej (PAŻ) powstało w 1998 i skupia ludzi związanych zawodowo z działalnością na rzecz ochrony przyrody i kultury środowiska oraz edukacją ekologiczną. Stowarzyszenie aktywnie współpracuje z Politechniką Białostocką, SGGW, IMUZ, Uniwersytetem Łódzkim, BPN, WWF. Współpracuje z niemiecką organizacją pozarządową Naturschutzbund Deutschland (NABU) oddziałem we Flensburgu, szwedzką organizacją pozarządową Studjemrajanet. Jest członkiem Porozumienia na Rzecz Ochrony Mokradeł.

W roku bieżącym stowarzyszenie rozpoczęło wdrażanie na terenie gmin Górnej Biebrzy projektu, mającego na celu wsparcie rozwoju lokalnych ciepłowni opartych o lokalne zasoby biomasy. Podobne przedsięwzięcie stowarzyszenie zrealizowało w 2000 r. na terenie gminy Trzcianne. Projekt jest elementem programu „System łączący ochronę bioróżnorodności z gospodarką komunalną i energią odnawialną. W ramach tego też programu, autorstwa Pracowni, gminy zrzeszone w Związku Komunalnym BIEBRZA wdrażają projekt selektywnej zbiórki i zagospodarowania odpadów komunalnych.

Za środki finansowe pozyskane przez Pracownię z Globalnego Funduszu Środowiska Programu Małych



Grantów wsparto modernizację ciepłowni dla kompleksu budynków w zabytkowym obiekcie poklasztornym w Różanymstoku. Zakupiono tu niezbędny rębak do gałęzi oraz specjalistyczną przyczepę do transportu zrębek.

Równocześnie Pracownia zainwestowała w adaptację pomieszczeń o pojemności ok. 500 m<sup>3</sup> na skład drewna opałowego przy Szkole Podstawowej w Lipsku. Zakończone w październiku b.r. prace adaptacyjne umożliwiły stosowanie w kotłowni ( zmodernizowanej przez Gminę w roku ubiegłym) drewna opałowego o niskiej wilgotności.

Innym zadaniem projektu jest przeprowadzenie pilotowego konkursu, pt. „Gospodarstwo Przyjazne Przyrodzie”, mobilizującego jego uczestników do działania na rzecz ochrony bagiennych łąk Doliny Biebrzy - w zamian za montaż w 6 indywidualnych gospodarstwach rolnych wysokosprawnych kotłów na zróżnicowanego rodzaju biomase: drewno opałowe, odpady drzewne, słomę. Zwycięzcy zostaną wyłonieni w drodze publicznego konkursu. Jednym z kryteriów wyłaniającym zwycięzców jest kontraktowane zobowiązanie gospodarstwa do pozyskania opału z określonej przez samo gospodarstwo powierzchni zakrzaczonych a wymagających ochrony łąk bagiennych z Doliny Biebrzy. Patronat nad tym zadaniem objął Marszałek Województwa Podlaskiego. Są szanse, iż pozytywne doświadczenia tego zadania zostaną powielone i obejmą większą liczbę gospodarstw. Rozpoczęcie realizacji tego zadania będzie miało miejsce już w roku 2005.

ML

### **NASZE GMINY CHRONIĄ MOKRADŁA: NOWY LIPSK**

Taki tytuł nosi projekt zainicjowany przez stowarzyszenie Pracownia Architektury Żywej. Od 2003 r. stowarzyszenie we współpracy z gminą Lipsk, Dąbrowa Białostocka, Związkiem Komunalnym Biebrza koordynuje projekt ochrony obszarów mokradłowych w basenie północnym Doliny Biebrzy. Działania tego projektu mogło już doświadczyć ubiegłej zimy 40 mieszkańców Lipska i wsi Nowy Lipsk, którzy byli zatrudniani do re-

alizacji pierwszego etapu zabiegów ochronnych. Efektem ich pracy jest odtworzenie prawie 200 hektarów bagiennych łąk. Zadania projektu będą kontynuowane do końca 2006 roku.

Teren okolic Lipska charakteryzuje się wyjątkowymi walorami przyrodniczymi. Porastają go mechowiska z niskimi turzycami, wśród których spotkać można takie gatunki roślin jak np. wełnianeczka alpejska, gnidosz królewski, skalnica torfowiskowa, 3 podgatunki storczyka (kukułki) krwistego, kruszczyk błotny, a także dość liczną brzozę niską. Jest to również ważna ostoja ptaków wodno-błotnych, w tym wodniczki (ok. 125 śpiewających samców), cietrzewia (2 tokowiska, łącznie 9 kogutów), kulika wielkiego, rycyka, żurawia, błotniaka łąkowego.

Prowadzony przez Pracownię projekt ma na celu zachowanie środowisk sprzyjających ptakom wodno-

błotnym oraz udostępnienie go dla obserwatorów ptaków i turystów - przyrodników. Zaplanowano trzy bloki zadań: budowę infrastruktury przyrodniczej i czynną ochronę łąk (wykaszenie i odkrzaczanie) oraz zakup sprzętu do prowadzenia tych prac.

W ramach rozwoju infrastruktury turystycznej, która istotnie powinna wpłynąć na wzrost atrakcyjności okolic Lipska, planuje się wykonanie dwóch drewnianych wież widokowych na granicy gruntów mineralnych i bagien w miejscowości Nowy Lipsk oraz jednej w Szuszałewie. Ponadto zakłada się wybudowanie pomiędzy wyspą Jałowo a wsią Szuszałewo drewnianej kładki przez bagna o długości ok. 250 mb. Infrastruktura ta będzie funkcjonalnie powiązana z istniejącymi i planowanymi szlakami turystycznymi. Zostanie opracowanych i wytyczonych w terenie ok. 10 km. nowych szlaków turystyczno-edukacyjnych. Będą one poprowadzone w taki sposób, aby turyści mieli wgląd w ostoje bez zakłócania spokoju żyjących tam ptaków. Przy szlakach będą ustawione tablice edukacyjne oraz drogowskazy. Powstanie też witryna internetowa promująca „Lipski Region Turystyczny”, a także będzie wydany przewodnik po szlakach przyrodniczych w Górnym Basenie Biebrzy.

Czynna ochrona podmokłych łąk ma na celu zachowanie lub odtworzenie właściwych zbiorowisk roślinnych. Zaplanowano odkrzaczanie i wykoszenie w ciągu dwóch lat 328 ha łąk. Ponadto przewidziano odsłonięcie 94 ha zarośli brzozy niskiej poprzez wycięcie zagłuszających ją krzaków. Przewidziano też zakup specjalnego kombajnu do wykaszania roślinności na bagnach oraz platformy do wywozu biomasy, przystosowanych do pracy na bagnach. Sprzęt ten będzie oddany w dyspozycję Biebrzańskiego Parku Narodowego.

ML

Lipsk dnia 17.12.2004 r.

### **OGŁOSZENIE**

Burmistrz Lipska niniejszym informuje, że na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego w Lipsku wywieszony został do publicznego wglądu wykaz, obejmujący nieruchomość, przeznaczoną do sprzedaży w drodze przetargu ustnego nieograniczonego, stanowiącą własność Gminy Lipsk, wg poniższego wyszczególnienia:

- lokal mieszkalny nr 2 o pow. użytkowej 60,8 m<sup>2</sup>, przynależna piwnic o pow. użytkowej 11,9 m<sup>2</sup> oraz udział do 508/10 000 części wspólnych budynku i działki nr 725 o pow. 546 m<sup>2</sup>, na której budynek jest posadowiony, położony w Lipsku, przy ul. Szkolnej 5,

Szczegóły związane z przetargiem można wyjaśniać w pok. nr 2 tut. Urzędu lub telefonicznie

**pod nr telefonu 0-87-6422700.**



## OGŁOSZENIE

Zgodnie z art. 10 § 1, art. 61 § 4 i art. 73 Kodeksu Postępowania Administracyjnego /Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 i z 2001 r. Nr 49, poz. 509 / oraz art. 53 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ( Dz. U. Nr. 80, poz. 717 oraz z 2004 r. Nr 6, poz. 41 i Nr 141, poz. 1492) zawiadamiam, że na wniosek Urzędu Miejskiego w Lipsku zostało wszczęte postępowanie administracyjne w sprawie wydania decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, polegającej na :

**„ROZBUDOWIE sieci wodociągowej wraz z przyłączami w miejscowościach: Krasne, Podwołkuszne, Jasionowo, Wyżarne, Nowy Lipsk”.**

W związku z powyższym informuję, że w terminie 14 dni od daty opublikowania niniejszego zawiadomienia, strony mogą zapoznać się z aktami dotyczącymi sprawy w pokoju Nr 2 tut. Urzędu oraz składać w tej sprawie wyjaśnienia i wnioski.

## OGŁOSZENIE BURMISTRZA LIPSKA

### o przystąpieniu do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Stosownie do art. 17 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003r. Nr 80, poz. 717 z 2004r. Nr 6 poz. 41, Nr 141, poz. 1492) oraz uchwały Rady Miejskiej w Lipsku Nr XVIII/135/04 z dnia 7 grudnia 2004 r. **zawiadamiam** o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części terenów wsi **Lipszczany** w gminie Lipsk, powiat augustowski, związanych z projektowanym drogowym przejściem granicznym.

**Przedmiotem planu będzie wyznaczenie terenów pod realizację przejścia granicznego z urządzeniami towarzyszącymi i niezbędnymi usług komercyjnych wraz z infrastrukturą techniczną.**

Zainteresowani mogą zgłaszać wnioski do wyżej wymienionego planu. Wnioski na piśmie należy składać w **Urzędzie Miejskim w Lipsku, 16-315 Lipsk, ul. Kościelna 3, w terminie do 24 stycznia 2005 r.**

Wniosek powinien zawierać nazwisko, imię, nazwę i adres wnioskodawcy, przedmiot wniosku oraz oznaczenie nieruchomości, której dotyczy.

## UWAGA PRZEDSIĘBIORCO! PRZYPOMINAMY!

*Art. 8 Ustawy z dnia 14.11.2003 roku o zmianie ustawy – Prawo działalności gospodarczej oraz niektórych innych ustaw – nakłada na przedsiębiorców wpisanych do ewidencji działalności gospodarczej obowiązek uzupełnienia danych o Nr PESEL i przedmiot działalności określony wg PKD, do dnia 31.12.2004 r.*

## OBWIESZCZENIE WOJEWODY PODLASKIEGO

### z dnia 26 listopada 2004 r. o wprowadzeniu zakazu używania wyrobów pirotechnicznych

Na podstawie art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. Nr 62, poz. 718, z 2001 r. Dz.U. z 2002 r. Nr 46, poz. 499, Nr 74 poz. 676 i Nr 113 poz. 984, z 2003 r. Nr 65, poz. 595, oraz z 2004 r. Nr 96, poz. 959) podaje się do wiadomości treść rozporządzenia porządkowego o wprowadzeniu zakazu używania wyrobów pirotechnicznych.

### Rozporządzenie porządkowe Nr 2/04 Wojewody Podlaskiego z dn. 18.XI.2004 r. w sprawie zakazu używania wyrobów pirotechnicznych.

Na podst. art. 40 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2001 r. Nr 80, poz. 872; Nr 128, poz. 1407, z 2002 r. Nr 37, poz. 329, Nr 41, poz. 365, Nr 62, poz. 558, Nr 89, poz. 804; Nr 200, poz. 1688, z 2003 r. Nr 52, poz. 450, Nr 137, poz. 1302; Nr 149, poz. 1452, oraz z 2004 r. Nr 33, poz. 287) zarządza się co następuje:

§ 1. Ustanawia się na terenie Województwa Podlaskiego zakaz używania wyrobów pirotechnicznych w miejscach publicznych.

§ 2. 1. Zakaz, o którym mowa w § 1, obowiązuje od dnia określonego w § 5 do dnia 31 stycznia 2005 r. z wyjątkiem następujących dni:

31 grudnia 2004 roku;  
1 stycznia 2005 roku;  
13 stycznia 2005 roku;  
14 stycznia 2005 roku.

2. Używanie wyrobów pirotechnicznych w terminach, o których mowa w ust. 1 może nastąpić jedynie z zachowaniem wszelkich wymogów bezpieczeństwa dla życia, zdrowia ludzkiego, mienia i środowiska naturalnego, a w przypadku osób, które nie ukończyły 18 roku życia – jedynie pod bezpośrednim nadzorem osoby sprawującej władzę rodzicielską lub opiekę.

§ 3. Przepisów rozporządzenia nie stosuje się do pokazów pirotechnicznych organizowanych przez podmioty zawodowo trudniące się tego typu działalnością oraz do podmiotów uprawnionych do korzystania z materiałów pirotechnicznych na mocy odrębnych przepisów.

§ 4. 1. Za naruszenie zakazu określonego w § 1 lub używania wyrobów pirotechnicznych wbrew warunkom określonym w § 2 ust. 2, będzie nakładana kara grzywny wymierzana w trybie i na zasadach określonych w prawie o wykroczeniach.

2. Sankcje, o których mowa w ust. 1 stosuje się również do osoby, która nakłania lub dopuszcza do używania wyrobów pirotechnicznych wbrew zakazowi określonymu w § 1 lub wbrew warunkom określonym w § 2 ust.2.

§ 5. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie trzech dni od dnia wskazanego w obwieszczeniu, a ponadto podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego oraz w środkach masowego przekazu.



## Znaczenia słowa Wigilia

Dzień poprzedzający jakieś święto, ważne wydarzenie  
 Posiłek w dzień Wigilii Bożego Narodzenia  
 wigilia - czuwanie, straż (łac.)  
 Część nocy równa 3 godzinom (hist.)  
 Nabożeństwo żałobne, modlitwa za umarłych  
 Nabożeństwo wieczorne - przed którym zakonnicy mieli wrócić do klasztoru  
 W pocz. chrześcijaństwa - nabożeństwo nocne  
 Wilia - tak niekiedy nazywano dzień przed Wigilią (wigilię Wigilii)

## Historia kart świątecznych

Pierwszą kartkę z życzeniami z okazji świąt Bożego Narodzenia wysłał w 1842 r. szesnastoletni londyński artysta, William Maw Egley. W następnym roku pojawiły się w Wielkiej Brytanii kartki zrobione na prywatne zamówienie sir Henry'ego Cole'a, pierwszego dyrektora Muzeum Wiktorii i Alberta w Londynie.

\*\*\*

Rysownikiem był John Calcott Horsley, a nakład wyniósł 1000 sztuk. W 1875 r. kartki świąteczne pojawiły się w Ameryce, za sprawą urodzonego we Wrocławiu Louisa Pranga. Zaslugą Pranga było nie tylko wprowadzenie wzorów typowo bożonarodzeniowych, ale także organizowanie konkursów na najpiękniejsze kartki świąteczne.

\*\*\*

Zwyczaj wysyłania życzeń świątecznych na specjalnych kartonikach stał się popularny na całym świecie dopiero w latach dwudziestych XX wieku. W Polsce kartki świąteczne pojawiły się pod koniec XIX w., najwcześniej na terenie Galicji. Obecnie w Polsce każdego roku wysyłamy do siebie miliony kartek, coraz większą ich część zaczynają stanowić kartki elektroniczne. Na świecie kartki świąteczne produkowane są w miliardach sztuk.

## Zwyczaj

Izbę ozdabiano wiązkami żytniej słomy z 12 źdźbeł - (co symbolizowało 12 apostołów i 12 miesięcy). Z tych snopków robiono potem powrósł, którymi okręcano drzewa, aby lepiej rodziły.  
 Pierwsza gwiazdka oznaczała początek wieczery wigilijnej  
 Wspólne prace domowe - zwyczajem było zbieranie się na porządku, naprawy, darcie pierza - w czasie tych zajęć odmawiano różaniec, śpiewano pieśni  
 Za obrazy wkładano gałązki jedliny.  
 Na stole kładziono po kawałeczku każdej potrawy i opłatka dla zmarłych  
 Nie należało odkładać łyżki między potrawami, bo można było nie doczekać następnego roku  
 Jeść należało dużo, aby głód nie doskwierał. Kto ilu potraw nie skosztował, tyle przyjemność go ominie w przyszłym roku.  
 Stół miał nogi obwiązane powrósłami, blat posypany pachnącym sianem i obleczony białym obrusem  
 Szara godzina - o zmierzchu, nie zapalano światła, ale zbierano się razami, np. koło pieca, opowiadano o swoim życiu, o historiach, o dawnych czasach.  
 Siódma świeca - zapalano ją niekiedy ku czci Matki Boskiej, jako światło poprzedzające przyjście Chrystusa  
 W wigilię zwierzęta mówiły ludzkim głosem, ale

podsluchanie takiej rozmowy groziło nieszczęściem  
 W okolicach nawiedzanych przez wilki wynoszono resztki potraw, aby wilki omijały dom przez cały rok  
 Przed pasterką należało obmyć twarz w wodzie, gdzie poprzednio wrzucono miedziaka by zdrowie było tak silne jak pieniądz

## Wróżby wigilijne

Wyciąganie źdźbeł siana spod obrusa - jeśli zielone wróżyło tegoroczny ożenek, żółte w przyszłym a poczerniałe samotność  
Panna, która będzie trzeć mak - niedługo wyjdzie za mąż  
Rano zerwać się z łóżka - przez cały rok nie będzie kłopotów ze wstawaniem  
Myśliwy, który coś upoluje - będzie się cieszył opieką św. Huberta  
Podebrać coś sąsiadowi - zapewni szczęście i bogactwo - ale tylko, jeśli się to zwróci następnego dnia  
Gdy w odwiedzinach rano przyszedł mężczyzna - wróżyło to szczęście  
 Wieczorem pisało się kartki z imionami i kładło pod poduszkę, rano sięgało się po nie, a to, które się wybrało, było imieniem męża/żony

## Wigilijne przysłowia

- ♦ Gdy w Boże Narodzenie pogodnie, będzie tak cztery tygodnie.
- ♦ W dzień Adama i Ewy daruj bliźniemu gniewy.
- ♦ Jak w Wigilię z dachu ciecie, jeszcze się zima długo się powlecze.
- ♦ Zielone Boże Narodzenie, biała Wielkanoc.
- ♦ Na Boże Narodzenie weseli się wszystko stworzenie.
- ♦ W Boże Narodzenie słonko świeci, tak i tydzień zleci.
- ♦ Pogoda na wigilię Narodzenia, do Nowego Roku się nie zmienia.
- ♦ Wigilia jasna, święty Jan ciemny, obiecują rok przyjemny.
- ♦ Gdy w Boże Narodzenie pola są zielone, na Wielkanoc będą śniegiem przywalone.
- ♦ Jeśli nie odleca ptaszki do Michała, do Wigilii zima nie nastąpi trwała.
- ♦ Od Łucji do wigilii patrz na dni, o przyszłym roku powiedzą Ci
- ♦ Gdy w Narodzenie Pana pogodnie, będzie tak cztery tygodnie.
- ♦ Jak się Adam z Ewą zgłosi, tak się koniec grudnia nosi.
- ♦ Na Pasterkę po wodzie, Alleluja po lodzie.
- ♦ W jakim blasku Bóg się rodzi, w takim cały styczeń chodzi.
- ♦ Jak w Wilię gwiazdy świecą, kury dobrze jajka niesą
- ♦ Boże Narodzenie po lodzie, Wielkanoc po wodzie.

